

Vergaderjaar 2016–2017

27 406

Nota «De kenniseconomie in zicht»

Nr. 224

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 december 2016

Met deze brief zend ik u de Nationale Roadmap Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten 2016¹. Deze roadmap is opgesteld door de Permanente Commissie Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur, die door NWO is ingesteld op verzoek van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Zoals in de Wetenschapsvisie 2025 is aangekondigd, zijn er bij het opstellen van deze roadmap strategische en gecoördineerde keuzes gemaakt welke faciliteiten de komende periode van groot belang zijn voor wetenschap en maatschappij. Er is door de commissie op gelet dat de voorstellen op de roadmap aansluiten bij nationale en internationale strategische agenda's en prioriteiten, zoals de Nationale Wetenschapsagenda, de topsectoren en de Europese roadmap van het *European Forum for Research Infrastructures* (ESFRI).

Voorafgaand aan de roadmap heeft de commissie een landschapsanalyse gemaakt waarin alle bestaande grootschalige onderzoeksfaciliteiten bij universiteiten, wetenschappelijke instituten, toegepaste kennisinstellingen en Rijkskennisinstellingen in kaart zijn gebracht met een ondergrens van € 10 miljoen. In totaal zijn 113 faciliteiten opgenomen op deze landschapsanalyse.² Deze inventarisatie is leidend geweest voor de update van de roadmap. De roadmap stond open voor faciliteiten met een groot wetenschappelijk belang. Aanvragen waren mogelijk vanuit de universiteiten en wetenschappelijke instituten, maar ook vanuit TO2-instellingen en de Rijkskennisinstellingen.

Van deze 113 faciliteiten hebben ongeveer 100 faciliteiten aangegeven opgenomen te willen worden op de roadmap. Zij hebben een investeringsbehoefte van in totaal ruim € 2 miljard, inclusief de eigen bijdragen

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² www.onderzoeksfaciliteiten.nl

van de universiteiten en instituten. Er zijn geen Europese middelen voor de bouw van infrastructuren beschikbaar. Voor de roadmap is een budget beschikbaar bij NWO van € 200 miljoen voor de komende vijf jaar, dat in twee rondes van ongeveer € 100 miljoen vrij zal komen. De investeringsbehoefte bij de onderzoeksfaciliteiten overstijgt hiermee de beschikbare middelen, waardoor in de volgende fase scherp geprioriteerd zal worden.

De Permanente Commissie heeft voor de huidige roadmap sterk ingezet op clustering van de voorstellen, om de beschikbare infrastructuur optimaal te benutten en overlap en dubbeling van de faciliteiten te voorkomen. Daardoor staan er in totaal 33 faciliteiten en clusters van faciliteiten op de roadmap. Hiermee is een grote efficiëntieslag gemaakt. Aan de clusters is gevraagd om nationaal samen te werken en met een gezamenlijke investeringsagenda te komen.

Kort na de presentatie van de roadmap zal bij NWO de call voor de eerste financieringsronde geopend worden. De uitslag van de call wordt in het voorjaar van 2018 verwacht. De Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomst van de verdeling van het budget.

Het besluitvormingsproces rond de financieringsaanvraag vergt een zorgvuldig proces, zeker gezien de vele aanvragen. Dit heeft helaas tot gevolg dat in sommige gevallen het besluit over Nederlandse deelname aan een internationale organisatie niet gelijk loopt met de oprichting. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de European Spallation Source (ESS) en de Square Kilometre Array (SKA). Om Nederland zo lang mogelijk in een gunstige toetredingspositie te houden, ook als eventueel later toetredend lid, blijf ik in overleg met de betrokken partijen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker